

Ülkesine Geri Gönderilen Kişilerin Kabulü ve Yeniden Entegrasyonuna Dair Belediye Görevlilerine Yönelik Kitapçık

ARALIK 2010

Ülkesine Geri
Gönderilen Kişilerin
Kabulü ve Yeniden
Entegrasyonuna Dair
Belediye Görevlilerine
Yönelik Kitapçık

ARALIK 2010

Giriş

Bu kitapçığın amacı, ülkesine geri gönderilen kişilerin topluma yeniden entegre edilmelerine yönelik devlet tedbir ve stratejilerinin uygulanmasıyla ilgili olarak, belediye görevlilerinin kendi rol ve sorumluluklarını kavramalarını temin etmektir. Yeniden entegrasyon süreci için gerekli kurumsal mekanizmalarına dair genel bir bakış sunmayı ve kökenlerinin olduğu yerlerde ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyonlarında günlük çalışmalarında yardımcı olmaları için belediye görevlilerine yol göstermeyi amaçlamaktadır.

Ülkesine geri gönderilen kişilerin etkili bir biçimde yeniden entegrasyonları için gerekli görev ve sorumluluklar merkezi düzey (altı bakanlık) ve yerel düzey (belediyeler) arasında bölüşülmüştür. Geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyonuna yönelik mevcut tedbirlerin uygulanması, merkezi ve yerel düzeydeki tüm unsurların sivil kayıt, sağlık, eğitim, istihdam, sosyal yardımlaşma, barınma ve mülkiyet ilişkili meseleler alanlarındaki kendi yükümlülüklerine dair tam sorumluluk üstlenmelerini gerektirmektedir. Bu, "Ülkesine Geri Gönderilen Kişilerin Yeniden Entegrasyonuna İlişkin Gözden Geçirilmiş Strateji" (Mayıs 2010)¹ ile ilgili Eylem Planı hakkında yeterli bilgi ve uygulanmaları için insan ve mali kapasiteler gerektirmektedir.

Bu kitapçık, beklenen yeniden entegrasyon zorluklarının üstesinden gelebilmek amacıyla kendilerine bilgi ve yol göstermede yardımcı olmak için, belediyenin hem icra hem de yasama kollarında çalışan belediye görevlileri için tasarlanmıştır.

Kitapçık aşağıdaki şekilde yapılandırılmıştır:

Birinci Bölüm: Sivil kayıt, sağlık, eğitim, istihdam, sosyal yardımlaşma, barınma ve mülkiyet ilişkili meseleler alanlarında dahil olmak üzere, Kosova'ya geri dönemleri ardından ülkesine geri gönderilen kişilerin karşı karşıya kaldıkları temel sorun ve zorlukları tanımlamaktadır;

İkinci Bölüm: Ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyonuna ilişkin tedbir ve uygulama çerçevesini özetlemektedir. Ağırlık, ülkesine geri gönderilen kişilerin Kosova'ya gelmelerinden itibaren onların kökenlerinin olduğu belediyelerde tam bir şekilde yeniden entegrasyonlarına kadar olan ihtiyaçlarını karşılamakla sorumlu kurumsal mekanizmalara verilmektedir;

¹ "Kosova Ülkesine Geri Gönderilen Kişilerin Yeniden Entegrasyonuna İlişkin Gözden Geçirilmiş Strateji", 26 Mayıs 2010 tarihinde hükümet tarafından Kabul edilmiştir.

Üçüncü Bölüm: Kökeni oldukları belediyelerde yeniden entegrasyonuna başlangıç kabul yardımı temini aracılığıyla, geri kabul talebinden başlayarak yeniden entegrasyon sürecine genel bir bakış sunmaktadır;

Dördüncü Bölüm: Mevcut tedbir çerçevelerinde özetlenen yeniden entegrasyon sürecinde merkez düzey kurumları rol ve sorumluluklarını tanımlamaktadır;

Beşinci Bölüm: Mevcut tedbir çerçevelerinde özetlenen yeniden entegrasyon sürecinde belediyelerin rol ve sorumluluklarının altını çizmektedir.

Ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyonu ile ilgili zorluklar

“Ülkesine Geri Gönderilen Kişilerin Yeniden Entegrasyonuna İlişkin Gözden Geçirilmiş Stratejiye” (Gözden Geçirilmiş Strateji) göre, irade dışı gerçekleştirilen ülkeye geri gönderme, bir ülkede mülteci veya bir diğer yasal statüsü reddedilen ve resmi bir emirle ya da mahkeme kararıyla Kosova'ya geri gönderilen, Kosova kökenli kişileri kapsamaktadır.

Ocak 2008'de Birleşmiş Milletler Geçici İdari Kosova Misiyonu (UNMIK) tarafından Kosova kurumların sınırlı ölçüde geri kabul yetkileri aktarılmış, bunun ardından da Kosova kurumları yavaş yavaş ek geri kabul ve ülkeye geri gönderme faaliyetlerini üstlenmiştir. 1 Kasım 2008 tarihinde, Kosova hükümeti geri kabul ve diğer ülkeye geri gönderme konularında ev sahibi ülkelerle doğrudan temasta bulunmaya başlamış ve o zamandan beri bunların birkaçı ile geri kabul anlaşmaları görüşmelerini başlatmış ve/veya görüşmeleri neticeye ulaştırmıştır. 12 Temmuz 2010 tarihinde, Kosova hükümeti **geri kabul yasasını**² ilan etmiştir.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) istatistiklerine göre, 2010 yılı Ocak ile Ekim ayları arasında, genellikle Batı Avrupa ülkeleri olmak üzere, Kosova'ya farklı ülkelere 495'i çoğunlukta olmayan topluluk³ mensubu dahil 2.421 kişi zorla geri gönderilmiştir. 2008'de 2.550, 2007'de 3.219, 2006'da 3.569 ve 2005'te 3.554 bireye karşın 2009 yılı 2.962 bireyin irade dışı geri dönüşünü görmüştür.⁴

Geri dönüş alanında uluslararası yardımın büyük çoğunluğunun bölgeden ve Batı Avrupa ülkelerinden olan gönüllü geri dönüşler için amaçlanırken, ülkesine geri gönderilen kişiler (zorla geri dönenler), geri dönmelerinin ardından hem Kosova kurumlarından hem de uluslararası devlet ya da sivil toplum kuruluşlarından sıkça herhangi bir yardımdan mahrum kalmaktadırlar. Onların sürdürülebilir geri dönüşleri ve yeniden entegrasyonları Kosova hükümetine ve özellikle de Kosova'daki belediyeler için büyük bir sorun olmaya devam etmektedir. Kosova'ya gelmelerinin ardından, bireyler ve aileler sivil kayıt, sağlık, eğitim, istihdam, sosyal yardımlaşma, sıkça yeniden entegrasyon engelleriyle, barınma ve mülkiyet ilişkili meseleler dahil, ciddi yeniden entegrasyon engelleriyle karşı karşıyadır.

2 12 Temmuz 2010 tarih ve DL-030-2010 sayılı Geri Kabul Yasası.

3 Bu belgede sözü edilen çoğunlukta olmayan topluluklar, Kosova'da belediye düzeyinde sayıca azınlığı oluşturan tüm topluluklardır.

4 UNHCR Misiyon Şefi Ofisi İstatistiksel Değerlendirmesi – 2010 Ekim sonu itibarıyla güncel bilgileriyle.

Devamlı denetim ve belediye görevlileri, sivil toplum temsilcileri, uluslararası kuruluşlar ve ülkesine geri gönderilen kişilerle yapılan görüşmeler aracılığıyla tespit edilen bu engeller yeniden entegrasyonun ilgili alanlarına hedeflenen yardım yetersizliğini, mevcut yardım ve desteklere erişim hakkında bilgi yetersizliğini, barınma ve mülkiyete sınırlı erişimi ve özellikle çoğunlukta olmayan topluluklar mensupları ve diğer zor durumdaki grupların kamu hizmetlerine erişimlerdeki zorlukları kapsamaktadır.

Geri dönüşlerine müteakip bireylerin ve ailelerin özel ihtiyaçlarını dikkate alarak, sivil kayıt usulleri ve sivil evraklara ile temel kamu hizmetlerine erişimlerini kolaylaştırmak suretiyle ülkesine geri gönderilen kişilerin sürdürülebilir bir yeniden entegrasyonunu temin etmek Kosova hükümetinin sorumluluğudur. Bu sorumluluklar, Gözden Geçirilen Strateji ve Eylem Planında tanımlanmıştır.

Ülkesine geri gönderilen kişilerin kabulü ve yeniden entegrasyonuna ilişkin tedbir ve uygulama çerçevesi

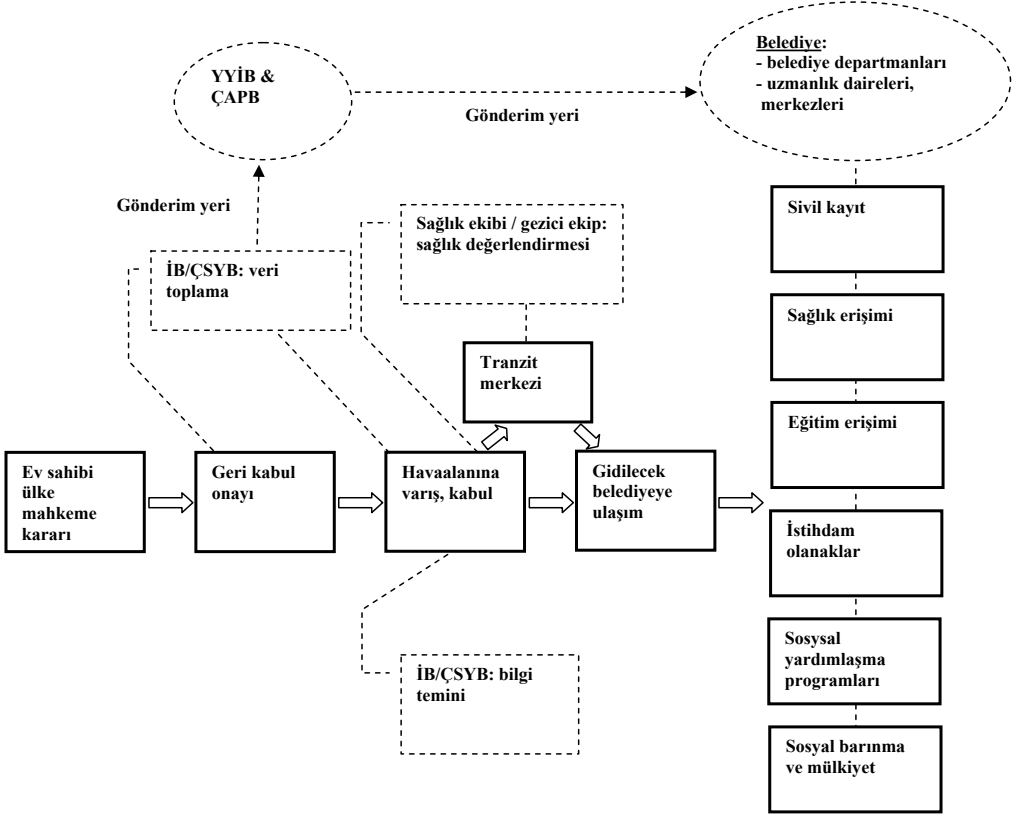
2010 yılı başlarında, Kosova hükümeti ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyonuna ilişkin mevcut mekanizmaların değerlendirmesini başlatmıştır. Bu değerlendirme esasında tespit edilen temel tavsiyeler Ekim 2007'de hükümet tarafından onaylanan Ülkesine Geri Gönderilen Kişilerin Yeniden Entegrasyon Stratejisinin değiştirilmesini, ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyon için bir fonun kurulmasını, yeniden entegrasyon sürecinin daha verimli bir şekilde ortaya koymak için merkezi ve yerel düzey kurumlar kapasitelerini güçlendirmeyi, hem merkezi hem de yerel düzeydeki kurumlar-arası işbirliği geliştirmeyi ve özellikle geri gönderilecek muhtemel kişiler hakkında bilgilerin doğrudan takası olmak üzere geri gönderen ülkelerle iletişimi geliştirmeyi kapsamaktadır.

Mayıs 2010'da Kosova hükümeti, sivil kayıt, sağlık, eğitim, istihdam, sosyal yardımlaşma, barınma ve mülkiyet ilişkili meseleler olan temel alanlarda ülkesine geri gönderilen kişiler için sürdürülebilir çözümler temin etmek amacıyla alınması gereken tedbirler ve önlemleri ortaya koyan ve ülkesine geri gönderilen kişilerin kabulü ve yeniden entegrasyonunu yönetebilmek için kurumsal bir çerçeveyi sunan Gözden Geçirilmiş Strateji kabul etmiştir. Yeniden entegrasyon sürecinin her aşamasındaki merkezi ve yerel kurumlar rol ve sorumluluklarını tanımlamakta ve ülkesine geri gönderilen kişiler ihtiyaçlarını ortaya koyan ve haklarını tanıtacak usul ve koordinasyon mekanizmalarının altını çizmektedir. Özel dikkat, toplumun en zor durumda olan kesimlerine ve çoğunlukta olmayan topluluklar ihtiyaçlarına gösterilmektedir. Bunlar insan ticareti kurbanları, tek ebeveynli haneler, bakım yapılamayan çocuklar ve özel ihtiyaç sahibi çocuklar, bakım yapılmayan yaşlı kişiler ve engelli kişileri dahil etmektedir.

Mayıs 2010'da kabul edilmesinin ardından, hükümet Ülkesine Geri Gönderilen Kişilerin Yeniden Entegrasyonuna Dair Gözden Geçirilmiş Stratejinin uygulanmasına ilişkin Eylem Planının hazırlanma sürecini başlatmıştır. Göç, ülkeye geri gönderme ve yeniden entegrasyon yasal çerçevesinin, kurumsal insan kapasitelerinin artırılmasının, iletişim ve koordinasyonun, Gözden Geçirilmiş Stratejinin tespit ettiği alanlardaki hizmetlerin yerine getirilmesini, yeniden entegrasyon fonunun kurulmasını ve Gözden Geçirilmiş Strateji uygulama denetiminin yerine getirmeleriyle ilgili olarak, ilgili merkezi ve yerel kurumların gerçekleştirmesi gerektiği özel faaliyetleri öngörmektedir.

Temel öncelik, Gözden Geçirilmiş Strateji ve Eylem Planının verimli bir şekilde uygulanmasını temin etmek için yeterli fonları harekete geçirmek ve tahsis etmektir. Merkezi ve yerel düzeylerde bütçe planlama süreçleri boynuca, tüm belediyeler ile ilgili bakanlıklar, Gözden Geçirilmiş Strateji ile ilgili kendi yükümlülüklerini uygulamaları için yeniden entegrasyon unsurlarını dahil etmeleri istenmektedir. Buna ek olarak, Gözden Geçirilmiş Stratejinin uygulanmasını destekleyecek yeniden entegrasyon fonu hükümet tarafından kurulmuş ve bunun ilk dilimi tahsis edilmiş vaziyettedir. Belediyeler ya da bakanlıkların hiçbirinin Gözden Geçirilmiş Stratejinin uygulanmasına ilişkin masrafları uygun olarak bütçeye almaması durumundan, bu fon sözü edilen tarafların bütçelerine ek olabilecek ve belirli yeniden entegrasyon girişimlerinin uygulanması için finansal imkanları temin edebilecektir.

Ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyon süreci

Şekil 1: Ülkeye geri gönderme ve yeniden entegrasyon sürecinin grafiksel tanımı⁵

5 Kısaltmalar: Yerel Yönetimler İdaresi Bakanlığı (YYİB), Çalışma ve Sosyal Yardımlaşma Bakanlığı (ÇSYB), İçişleri Bakanlığı (İB) bünyesindeki vatandaşlık, iltica ve göç departmanı (VİGD) ve Çevre ve Alan Planlama Bakanlığı (ÇAPB).

Geriş kabul/ülkeye geri gönderme süreci, ülkede bir kişi ya da ailenin yasal statüsünün reddedilmesiyle, ev sahibi ülkenin resmi bir emri ya da mahkeme kararı ile başlar. Kararın ardından, geri gönderen ülke kişinin köken ya da uyruğunu doğrulamak amacıyla Kosova kurumlarıyla temasa geçer. Kosova kurumları tarafından ferî kabul onayını aldıktan sonra kişi geri gönderilebilir. Havaalanına varmasının ardından, Kovsa kurumları kişiyi kabul etmek, kişinin sağlık durumunu incelemek, kişinin ihtiyaçlarına ilişkin mevcut bilgileri tamamlamak ve yeniden entegrasyonu ile ilgili hak ve imkanlarına dair bilgileri kendisine temin etme yükümlülüğüne sahiptir. Varış gününde kişinin Kosova'da gideceği nihai yere kadar ulaşamayacak olması halinde, Kosova kurumları yedi günlük süre kadar geçici barınma temin etme yükümlülüğüne sahiptir. Buna ilaveten, gerekli olduğu durumlarda gidilecek belediyeler ulaşım temin ederler. Kökenin bulunduğu belediyeye varması ardından, belediye kurumları, ilgili departmanlar ve uzmanlık daireleri ya da merkezleri, sivil kayıttan barınmaya ve sağlık, eğitim, istihdam ve sosyal yardımlaşma alanları dahil olmak üzere kamu hizmetlerine erişime kadar olan gerekli yeniden entegrasyon yardımlarını kişiye temin eder.

Ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyonu için merkezi yönetim rol ve sorumlulukları

Ülkesine geri gönderilen kişilere verimli bir şekilde yeniden entegrasyon yardımının temin edilmesi, yasal olan bir yeniden entegrasyon, sağlık, eğitim, istihdam, sosyal yardımlaşma ve barınma gibi temel alanlardaki kendi faaliyetlerini değişik merkezi idari kurumlarının yakından koordine etmelerini gerektirmektedir. Yeniden entegrasyon süreci kapsamındaki en önemli bakanlıklar şunlardır: İçişleri Bakanlığı (İB), Yerel Yönetimler İdare Bakanlığı (YYİB), Çalışma ve Sosyal Yardımlaşma Bakanlığı (ÇSYB), Sağlık Bakanlığı (SB), Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (EBTB) ve Çevre ve Alan Planlama Bakanlığı (ÇAPB). Bakanlıkların her biri, sürdürülebilir bir geri dönüş ile yeniden entegrasyona ilişkin temel şartları temin etmek için kendine özgü görev ve sorumluluklara sahiptir.

Mevcut yeniden entegrasyon politikalarının verimli bir şekilde uygulanmasını gözetlemek ve denetlemek ile bakanlıklar çalışmaları ile merkezi ve yerel düzeyde işbirliğini koordine etmek için, Nisan 2010'da bir **bakanlıklar-arası koordinasyon kurulu** kurulmuştur. Bu kurul yukarıda sözü edilen bakanlıklar, Ekonomi ve Maliye Bakanlığı (EMB) temsilcileri ile danışma sıfatıyla uluslararası kuruluşlar temsilcilerini dahil etmektedir. Sorumlulukları aralarında, bakanlıklar-arası kurul Eylem Planını hazırlamak ve uygulanmasını gözetlemek, Gözden Geçirilmiş Strateji ile Eylem Planının uygulanmasına ilişkin bütçe planlamak, önermek ve yönetmek, ilgili tüm merkezi ve belediye kurumları için sorumluluk alanlarını belirlemek, bakanlıklar ve belediyeler aralarında bilgi dağıtımına dair etkili mekanizmalar oluşturmak, ilgili belediye meclisleriyle Stratejinin uygulanmasını koordine etmek ve yeniden entegrasyon alanında faal olan bağışçı ve diğer kuruluşlar faaliyetlerini koordine etmektir. Düzenli olarak toplantılar gerçekleştirir ve yapılan gelişmeler ve kalan zorluklar hakkında hükümete bilgi verir.

İçişleri Bakanlığı

Görev

İB, güvenlik ve içişleri alanlarında politika ve mevzuat geliştirmek, uygulamak ve denetlemekle görevlidir. Ülkesine geri gönderilen kişiler bağlamında, İB'nin merkezi ve yerel kurumlar aralarında önemli bir koordinasyon rolü bulunmaktadır. Bakanlıklar-arası kurulda temsil edilen diğer bakanlıklar ve belediyelerle işbirliği içerisinde, Gözden Geçirilmiş Strateji ve Eylem Planının uygulanması ve denetlenmesini temin etmekle sorumludur. İB içerisindeki vatandaşlık, iltica ve göç departmanı ile sivil kayıt ajansı özel önem taşımaktadırlar. **Vatandaşlık, iltica ve göç departmanının** başlıca sorumlulukları, yabancı ülkelerdeki Kosova sakinlerinin uluslararası insan hakları standartları ve sözleşmelerine uyumlu bir şekilde geri kabulünü kapsamaktadır. Bunun dışında, geri kabul ile ilgili olarak politika ve planlama belgeleri ile hukuki düzenlemeleri geliştirmek ve geri kabul, göç ve ilticayla ilgili verileri toplamakla da sorumludur. Bu bağlamda, ülkesine geri gönderilen kişilerle ilgili bilgileri içeren veritabanını yönetmek zorundadır. Bu bilgilerin uygun bir biçimde paylaşılması, yeniden entegrasyon süreci içerisinde diğer bakanlıklar ve belediyelerin çalışmaları için büyük önem taşımaktadır. İB bünyesinde bulunan sivil kayıt ajansı, kayıt ve sivil statüye ilişkin devlet politikalarını geliştirmek, denetlemek ve uygulamakla görevlidir. Kayıt, sivil statü ve sivil belgelerle ilgili konularda yabancı devlet kuruluşlarıyla işbirliği gerçekleştirir. Buna ek olarak, belediye sivil kayıt merkezleri ve belediye sivil statü dairelerini çalışmalarını planlar, organize eder ve denetler.

Sorumluluklar

Geri kabul: İB, özellikle vatandaşlık, iltica ve göç departmanı, göç yönetimi ve geri kabul usulleriyle ilgili tüm konularda bir merkez kademesini oluşturmaktadır. Bu, diğer şeyler arasında, üçüncü ülkelere geri kabulün/geri gönderilmenin yönetilmesini, geri kabul için belirlenen kişilerin kökenini teyit usullerini koordine etmeyi ve geri kabul anlaşmalarının görüşülmesini ve uygulanmasını dahil etmektedir. Talepte bulunan ülkeden geri kabul talebini aldıktan sonra, vatandaşlık, iltica ve göç departmanı İB bünyesi içerisindeki ilgili departmanlarla ve belediye daireleriyle işbirliği içerisinde, kişinin Kosova kökenli olup olmadığını değerlendirir. Yapılan teyit ardından, İB kendi kararı hakkında talepte bulunan ülkeyi bilgilendirir ve geri kabul sürecini başlatmış olur.

Bilgi ve koordinasyon: Ülkesine geri gönderilen kişilerin Kosova'ya varmalarından önce, yapılacak bir erken tebligat (havaalanına

varmalarından en azından üç ya da dört iş günü öncesinden) aracılığıyla, gelecek kişilerin ihtiyaçları hakkında ilgili bakanlıkları bilgilendirmekle sorumludur. İB, bu bakanlıklar ile belediyelere, ülkesine geri gönderilen kişilerin belediyeye göre rakamları bilgilerini ve ilgili kişilerin varış tarih ve yerleri ile özel ihtiyaçlarını temin etmekle sorumludur. Ülkesine geri gönderilen kişilerin havaalanına varmalarının ardından, vatandaşlık, iltica ve göç departman personeli onları ağırlamak ve geri dönüşlerini teyit etmek zorundadır. Gümrük polisi ile işbirliği içerisinde, personel ülkesine geri gönderilen kişileri resmi dillerdeki broşürler aracılığıyla onların hakları, mevcut destek mekanizmaları ve sivil kayıt usulleri hakkında bilgilendirmek zorundadır.

Sivil kayıt: sivil kayıt bağlamında, İB evrakı bulunmayan ülkesine gönderilen tüm kişilerin sivil kayıt usullerine erişimleri bulunduğunu ve sivil belgeleri almalarını temin etmek zorundadır. Bu, sivil kayıtta sorumlu belediye merkezleri ve her belediyede bulunan sivil statü daireleri aracılığıyla gerçekleştirir. Sivil kayıt ajansı bünyesindeki sivil kayıt ve sivil statü departmanı, belediye sivil kayıt merkezleri çalışmalarını, sivil statü kayıtlarıyla ilgili olarak belediye sivil statü daireleri ile yakın işbirliği ve temas halinde planlar, organize eder ve gözetir. İB, buna ek olarak, evrakı bulunmayan kişilerin kayıtlarını kolaylaştırmak amacıyla belediye düzeylerinde itiraz başvuru makamlarına ilişkin görev tanımlamalarını geliştirmek zorundadır.

İletişim bilgileri

İçişleri Bakanlığı, Vatandaşlık, İltica ve Göç Departmanı ve Kayıt ve Sivil Statü Departmanı/Sivil Kayıt Ajansı, Telefon/Fax: +381 (0) 38 200 19 066 veya +381 (0) 38 200 19 067; Website: <http://www.mpb-ks.org/> (Arnavutça, Sırpça ve İngilizce dillerinde mevcuttur)

Çalışma ve Sosyal Yardımlaşma Bakanlığı

Görev

ÇSYB, çalışma ve sosyal yardımlaşma politikalarını geliştirmek ve uygulamak, ayrımcılık yapmayan iş ilişkileri ve istihdamın teşviki ve geliştirilmesi ile istihdamı artırmak ve sosyal yardım ihtiyaçlarını karşılamak için uygun tedbirler önermekle sorumludur. ÇSYB, belediyelerle işbirliği içerisinde çalışma ve sosyal yardımlaşma kurumlarını yönlendirir ve gözetir. Ülkesine geri gönderilen kişiler bağlamında, ÇSYB veri toplama ve dağıtımını, ulaşım ve geçici barınmayı dahil eden geri kabul yardımlarının temin edilmesi ile geri dönen kişilerin sosyo-ekonomik anlamda yeniden entegrasyonunun desteklenmesi alanlarında sorumluluklar taşımaktadır. Gözden Geçirilmiş Stratejiye göre, ÇSYB ihtiyacı olan ülkesine geri gönderilmiş kişilerin geçici konaklaması ve diğer hizmetlerin planlanması ve temin edilmesinin sürdürülebilir bir sistemini kurabilmek amacıyla finansal ve insan kaynaklarını artırması gerekmektedir.

Sorumluluklar

Bilgi ve koordinasyon: Havaalanına ülkesine geri gönderilmiş kişilerin varmasının ardından, İB ile irtibat içerisinde, ÇSYB onları ağırlamak ve sosyal yardımlaşma imkanları ve istihdam olanakları hakkındaki bilgileri temin etmekle sorumludur. Kabul ve ağırlama boyunca, ÇSYB personeli ülkesine geri gönderilen kişilerin genel durumu, sağlık durumları, kökeni oldukları belediye ve (özel) yardım ihtiyaçları hakkında bilgi toplamak zorundadır. Ülkesine geri gönderilen kişilerin durumları hakkındaki eksiksiz ve doğru bilgiler, gidecekleri belediyelerde onların başarılı bir yeniden entegrasyonu için önem taşımaktadır. Toplanan bilgiler, ülkesine geri gönderilen kişilerin gelmelerinden önce İB tarafından toplanan bilgileri tamamlamaktadır. Her hafta, ÇSYB geri gönderilen aile sayıları ve onların yapıları, kökeni oldukları belediyeler, özel ihtiyaç çeşitlerini (sağlık ve eğitim alanı dahil olmak üzere) ve barınma ihtiyaçları hakkında YYİB merkez kademesine bilgi vermekle sorumludur. Buna ek olarak, ÇSYB ülkesine geri gönderilen kişilerin kişisel bilgilerinin toplanması, aktarımı ve korunmasına dair yazılı usuller geliştirmek zorundadır.

Ulaşım ayarları ve geçici konaklama: ÇSYB personeli, ülkesine gönderilen kişilerin geçici barınma ve/veya kökeni oldukları belediyelerine kadar ulaşım ihtiyaçlarının bulunup bulunmadığını doğrulamakla sorumludur. ÇSYB, gelmelerinin ardından barınma yerine ihtiyacı olanlar için, ülkesine geri gönderilen kişilere geçici konaklama (yedi güne kadar) temin etmekle sorumludur. Geçici barınma yerinde buldukları sürede, belediyenin

daha kalıcı bir çözüm bulabilmesi için, beklenen geliş hakkında gidilecek ilgili belediyeyi bilgilendirmek zorundadır. Mevcut durumda, ÇSYB ihtiyaç halindeki ülkesine geri gönderilen kişilerin ulaşım ve geçici barınmalarını karşılaması için yerel bir sivil toplum kuruluşuyla anlaşmaya varmıştır. Dış kaynaklı hizmetler bağlamında, ÇSYB'nin bütçesini artırması ve ülkesine geri gönderilen kişilerin değerlendirilen ihtiyaçları ve tahmini sayılarına dayalı dış kaynaklı hizmetlerin uzun vadeli planlanmasını temin etmek amacıyla başlangıç sosyal hizmetler için çoklu-yıllık bütçe oluşturması gerekmektedir. Buna ek olarak, ÇSYB, sağlık bakımı ve eğitim gibi olan hizmetlerin temin edilmesi için anlaşmalı sivil toplum kuruluşları ve devlet organlarına bilgi ve veri aktarımına ilişkin yazılı usuller geliştirmek zorundadır.

İstihdam ve sosyal yardımlaşma teşviki: ÇSYB aktif olarak, özellikle istihdam danışmanlığı ve kariyer rehberliği, iş piyasası hakkında bilgi temini, eğitimlerin geliştirilmesi, istihdam ödeneklerinin temin edilmesi, kamu işleri ve serbest çalışma programları olmak üzere, temel istihdam tedbirlerini teşvik eder. Bu programlar **çalışma ve istihdam departmanı** tarafından uygulanır ve ülkesine geri gönderilen kişiler tarafından erişilebilir. Departman, ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyonlarına destek olmak için çalışma ve sosyal yardımlaşma idari kurumlarıyla işbirliğinde bulunur. Birçok durumda sosyal yardımlaşmanın temin edilmesi, Kosova'daki ülkesine geri gönderilen ailenin yeniden entegrasyonuna destek olabilir. En önemli sosyal yardımlaşma programları, temel emeklilik maaş uygulamaları, maluliyet emeklilik maaşı, engelli çocuğa sahip ailelere yönelik uygulamaları ve sosyal yardım uygulamalarını kapsamaktadır. Tüm uygulamalar, bu uygulamalar için ehil olan ülkesine geri gönderilen kişilerin dahil edilmesini sağlaması gereken ÇSYB tarafından yönetilir.

İletişim bilgileri

Çalışma ve Sosyal Yardımlaşma Bakanlığı, Sosyal Yardımlaşma Departmanı, Telefon/Fax: +381 (0) 38 211 941; Çalışma ve İstihdam Departmanı, Telefon/Fax: +381 (0) 38 211 939; Emekli Maaşları İdaresi Departmanı, Telefon/Fax: +381 (0) 38 211 664; Website: <http://ks-gov.net/mpms/> (Arnavutça, Sırpça ve İngilizce dillerinde mevcuttur)

Sağlık Bakanlığı

Görev

Sağlık Bakanlığı (SB) görevi, diğer şeyler arasında, sağlık politikalarının uyumlu gelişimini teşvik etmek amacıyla sağlık sektörü içerisindeki faaliyetleri koordine etmek, sağlık sektörü için standartlar oluşturmak ve kurallar belirlemek, sağlıkla ilgili toplum faaliyetlerinin geliştirilmesini desteklemek, sağlık konularında kamu bilincinin artırılması amacıyla tanıtım kampanyalarını desteklemek ve SB sorumlulukları altındaki sağlık bakım altyapılarının kullanım ve geliştirilmesini yönetmektir. Ülkesine geri gönderilen kişiler bağlamında, SB, ülkesine geri gönderilen kişilerin sağlık sistemine verimli bir şekilde entegrasyonuna yardımcı olmak ve mevcut sağlık bakım hizmetlerine engelsiz olarak erişimlerini temin etmekle sorumludur. SB sorumlulukları, gelmelerinin ardından ülkesine geri gönderilen kişiler için acil yardımları, geçici konaklama yerlerinde konaklayanlar için tıbbi hizmetlerinin temin edilmesini ve onların sağlık bakım sistemi içerisine entegrasyonunu temin edilmesini kapsamaktadır.

Sorumluluklar

Gelişleri ardından acil yardım: Ülkesine geri gönderilen kişilerin gelişlerinin ardından, SB onların genel sağlık durumlarını varış noktalarında değerlendirir. Bu değerlendirme, her ikisi oluşturulmayı bekleyen, bir değerlendirme formu tarafından yönlendirilmeli ve sabit ve/veya gezici sağlık ekip tarafından yerine getirilmelidir. Gezici sağlık ekipleri, ÇSYB görevlileri ile yakın işbirliği içerisinde, acil sağlık bakımı ihtiyacı olanlara yardımcı olur. Bu gezici ekipler, ülkesine geri gönderilen kişilerin varış noktalarında hizmet sunmak sorumluluğuna sahiptir (sınır geçişleri ya da havaalanı). SB sağlık ekipleri, aynı zamanda geçici konaklama yerlerinde ihtiyacı olan kişilere geri gönderilmiş kişilere yardım etmekle de sorumludur. Özel ihtiyacı olan kişiler, yapılan bu ilke değerlendirmelerde tespit edilmek zorundadır. Değerlendirmeler sonucu elde edilen bilgiler, uygun takip edici muamelesini temin etmek ve sağlık bakım hizmetlerinin temini için ilgili belediyelere iletilir.

Bilgi ve koordinasyon: SB, ülkesine geri gönderilen kişilerin uygun takip edici muamelesinin gerçekleştirilmesini temin etmek amacıyla, ÇSYB, YYİB dahil olmak üzere ilgili bakanlıklar ve belediyelerle koordinasyonu sağlamakla sorumludur. Mevcut hizmetler hakkındaki ek bilgiler broşürler, kamu kampanyaları ve sağlık kurumları aracılığıyla merkezi ve yerel düzeyde temin edilmesi gereklidir.

Sağlık bakım hizmetlerinin temini: SB, belirli sayıda hastane kapasitelerinin ülkesine geri gönderilen kişiler için ayrıldığını temin etmekle sorumludur ve Kosova'da sunulamayan sağlık hizmetleri listesi ile yetersiz kaliteli sağlık hizmetleri listesini temin etmek ve bunları güncelleştirmek zorundadır. Ülkesine geri gönderilen kişilerin sağlık kurumlarında kayıtlarının yapıldığını ve ayrımcılık yapmayan esaslara göre sağlık hizmetlerine erişmelerini de temin etmekle sorumludur.

İletişim bilgileri

Sağlık Bakanlığı, Telefon/Fax: +381 (0) 38 213 886, +381 (0) 38 200 24 131; Website: <http://www.msh-ks.org/> (Arnavutça, Sırpça ve İngilizce dillerinde mevcuttur).

Yerel Yönetimler İdare Bakanlığı

Görev

YYİB misyonu yerel yönetimin iletilmesi ve belediyelerle işbirliği içerisinde tüm sakinlere etkili ve duyarlı hizmetleri temin etmektir. Ülkesine geri gönderilen kişiler bağlamında, YYİB merkezi idare ve belediyeler aralarında koordinasyon rolünü elinde bulundurmaktadır. Buna ek olarak, yerel düzeyde Gözden Geçirilmiş Stratejinin uygulanmasını desteklemek ve denetlemekle de sorumludur. Bununla ilgili olarak, muhtemel bağışçuları tespit etmeleri için yerel yönetimlere destek sunmak, belediyelerle ortak yeniden entegrasyon projeleri geliştirmek ve iyi uygulamalar paylaşarak Gözden Geçirilmiş Stratejinin uygulanması hakkında belediyelere kılavuzluk temin etmek ve sürdürülebilir çözümler danışmanlığı sunma sorumluluğunu da taşımaktadır. YYİB, geri gönderme konuları üzerinde durabilecek seçilen bir daireye sahip olmak zorundadır (mevcut durumda halen kurulmamış).

Sorumluluklar

Bilgi, koordinasyon ve destek: Ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyonu bağlamında, YYİB merkez ve yerel düzeyler arasında bir koordinasyon mekanizması olarak hizmet vermektedir. İB/vatandaşlık, iltica ve göç departmanı tarafından (kişilerin gelişlerinden önce) ve ÇSYB tarafından (gelişlerinin ardından) temin edilen bilgileri, ülkesine yeni olarak gönderilen kişilerin sayı ve ihtiyaçları hakkında bir ön bilgi sunmak açısından ilgili belediyelere iletir. Bilgiler, ülkesine geri gönderilen ailelerin sayıları ve onların yapıları, onların gidecekleri belediyeleri, sağlık ve eğitim alanlarında olmak üzere özel ihtiyaç çeşitleri ile konutlandırma ve konaklama ihtiyaçlarını dahil etmek zorundadır. YYİB, ülkesine geri gönderilen kişiler için geçici barınma çözümleri ile ilgili olarak, faaliyetlerini ÇSYB ve ÇAPB ile daha fazla koordine etmek zorundadır.

İletişim bilgileri

Yerel Yönetimler İdare Bakanlığı, Yerel Özyönetim Departmanı,
Telefon/Fax: +381 (0) 38 213 157; +381 (0) 38 213 944; İdare ve Finans
Departmanı, Telefon/Fax: +381 (0) 38 200 35 550; Website: <http://www.mapl-ks.org/> (Arnavutça, Sırpça ve İngilizce dillerinde mevcuttur)

Çevre ve Alan Planlama Bakanlığı

Görev

ÇAPB'nın görevleri çevre, su, alan planlaması ve barınmanın yönetimiyle ilgili olan mevzuat hazırlamak ve uygulamaktır. Kendi görevleri uygulamak için, birkaç departman ve uzmanlık dairesi kurulmuş vaziyettedir. ÇAPB bünyesindeki **barınma ve inşaat departmanı**, finansal yeterlilikleri ve sosyal ve sağlık statülerine bağlı olarak, tüm sakinlere uygun barınma çözümleri temin edecek hukuki, kurumsal ve finansal çerçeveyi oluşturması için amaçlanmıştır. **Kosova Kadastro Ajansı ve belediye kadastro daireleri**, taşınmaz mülk kayıtlarını yönetmek ve onları muhafaza etmek için görevlendirilmiştir. Kosova Mülkiyet Ajansı (KMA), 27 Şubat 1998 ile 20 Haziran 1999 tarihleri arasında oluşan silahlı çatışma sonucu oluşan hak taleplerini kabul etmek, kaydetmek ve çözüme ulaştırmak için görevlendirilmiştir.⁶ Ülkesine geri gönderilen kişiler bağlamında, ÇAPB diğer bakanlıklar, KMA ve belediyelerle işbirliği içerisinde ülkesine geri gönderilen kişiler için sürdürülebilir barınma çözümleri bulmakla sorumludur.

Sorumluluklar

Barınmanın temin edilmesi: ÇAPB, Kosova'da barınması bulunmayan, ülkesine geri gönderilen kişi vakaları hakkında bilgilendirilmesi ardından, KMA ile işbirliği içerisinde, gelişlerinin ardından bu insanların konaklamaları için gerekli ayarlamaları gerçekleştirmek zorundadır. Ülkesine geri gönderilen kişinin önceden KMA karşısında mülk hak talebinde bulunduğu durumlarda, geri dönen kişinin gelişi ardından barınma imkanının olmasını temin etmek için, ajans süreci hızlandırmak zorundadır. Genel olarak, Gözden Geçirilmiş Strateji ülkesine geri gönderilen kişilerin ihtiyaçlarını ortaya koymak için üç seçenek sunmaktadır: 1) özel konut programları finansman yasasına uygun olan barınma programlarının geliştirilmesi.⁷ Belediyeler, ÇAPB tarafından finansman için dikkate alınabilmeleri için, yeni konutların inşa edilmesi, kira ödenekleri ve barınma primleri dahil, kendi sakinleri için üç-yıllık barınma programları geliştirmekle yükümlüdür; 2) ülkesine geri gönderilen kişiler tarafından sahip olunan arazilerde bireysel evlerin (yeniden) inşaatı; ve 3) Kosova Mülkiyet Ajansı tarafından yönetilen kira düzenlemesi aracılığıyla barınmanın temin edilmesi. ÇAPB, diğer bakanlıklarla istişare içerisinde, bu seçeneklere dayanan sürdürülebilir barınma çözümler bulmakla sorumludur.

6 Tarım ve Ticari Mülkler dahil, Özel Taşınmaz Mülklerle ilgili Hak İddialarının Çözümlemesine dair 2006/10 Sayılı UNMIK Yönetmeliği.

7 Özel Konut Programlarının Finansmanına dair 03/L-164 sayılı Yasa, 12 Mart 2010.

İletişim bilgileri

Çevre ve Alan Planlama Bakanlığı, Barınma ve İnşaat Departmanı,
Telefon/Fax: +381 (0) 38 200 32 225; Website: <http://www.mmph-ks.org/>
(Arnavutça dilinde mevcuttur).

Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı

Görev

EBTB, eğitimin gelişmesine yönelik politikalar ve mevzuat geliştirme ve uygulama ile Kosova'da verimli bir eğitim sistemini oluşturma görevine sahiptir. Ülkesine geri gönderilen kişiler bağlamında, EBTB ülkesine geri gönderilen tüm çocuklara mevcut eğitim imkanlarına ve hizmetlerine ilişkin bilgilerin temin edildiğini sağlamak ile onların eğitim sistemine yeniden entegre olmalarına yardımcı olmakla da sorumludur. Örnek olarak anadili eğitimleri, ek dersler ya da diğer ders dışı faaliyetler dahil olmak üzere, ülkesine geri gönderilen çocukların ve gençlerin ihtiyaçlarını karşılamaya dair özel yeniden entegrasyon programları geliştirmeleri ve zor durumda olan çocukların ve ailelere açılımı temin etmesi gerekmektedir.

Sorumluluklar

Eğitim sektöründe yeniden entegrasyon: EBTB, eğitim sistemine ülkesine geri gönderilen çocukların dahil edilmeleri için finansal imkanlar teminatında bulunmak zorundadır. Bu, öğretmenlere eğitim vermeyi, okullarda öğretmen ve yardımcı personel sayılarının artırılmalarını, okullara ek gereçlerin temin edilmesini ile belediye değerlendirme ve planlarına dayanarak ülkesine geri gönderilen öğrenciler için ulaşım temin etmeyi kapsamaktadır. Mevcut okul binalarında yer yetersizliği durumlarında, EBTB gerekli olduğu hallerde ek okul binalarının inşa edilme imkanlarını gözden geçirmelidir. Buna ek olarak, Ülkesine geri gönderilen ilkokul öğrencilerine ücretsiz olarak ders kitaplarının ve öğrenim malzemelerinin verildiğini temin etmek zorundadır. Aynı zamanda, ilgili kişilere profesyonel okullarda olmak üzere ve buna benzer resmi olmayan eğitim imkanlarını temin etmeleri istenmektedir. EBTB, özel ihtiyaç sahibi çocuklara özel dikkat göstermelidir. Çoğunlukta olmayan azınlık çocukları durumlarında, EBTB'nin bu toplulukların yoğun olarak yaşadıkları yerlerde çoğunlukta olmayan dillere dair dersler temin etmesi gerekmektedir ve onlara kendi anadillerinde okul kitapları ve öğrenim malzemeleri sunmak zorundadır.

Bilgi ve koordinasyon: EBTB, mevcut hizmetleri, yasal hükümleri ve sorumlu kurumları tanımlayan eğitime dair yeniden entegrasyon sürecine ilişkin broşürler gibi bilgilendirici malzemeleri üretme yükümlülüğüne sahiptir. Bakanlık ve belediye görevlilerinden oluşan çalışma grubunu kurmak suretiyle, Gözden Geçirilmiş Stratejisi eğitim unsurlarının uygulanmasını denetlemelidir. Özel dikkat, çoğunlukta olmayan topluluk mensubu çocuklarının okul devamlılıklarına verilmelidir. Ülkesine geri gönderilen eğitim statülerine ilişkin güncel bilgiler tutabilmek için, EBTB

durumu denetlemesi için görevlilerinden birini tayin etmek zorundadır. Buna ek olarak, Gözden Geçirilmiş Stratejinin uygulanmasına ilişkin şart, kriter ve usulleri belirlemek için bir İdari Yönerge geliştirmek zorundadır. EBTB bunlara ilaveten, belediye eğitim departmanları sorumluluklarını ve özellikle bütçe planlaması ve fonların tahsisi konularına özel bir vurguda bulunulmak suretiyle, belediye departmanları ve merkezi düzey arasında görev paylaşımını belirlemek zorundadır.

İletişim bilgileri

Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı, Telefon/Fax: +381 (0) 38 213 327, +381 (0) 38 544 973; Website: <http://www.masht-gov.net> (Arnavutça, Sırpça ve İngilizce dillerinde mevcuttur).

Ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyonunda belediyelerin rol ve sorumlulukları

Belediyeler, kendi bölgeleri kapsamında yalamakta olan çoğunlukta olmayan topluluk ihtiyaç ve sıkıntılarına özel dikkat göstererek, tük sakinler için sürdürülebilir yönetim ve yaşam şartlarını teşvik etmekle sorumludur. Onlar, tüm toplulukların kamu hizmetlerine eşit erişimini teşvik eden ve muhafaza eden ve mültecileri, yerinden edilmiş kişilerin ile ülkesine geri gönderilen kişilerin sürdürülebilir geri dönüşlerine yönelik koşulları oluşturan politikalar ve uygulamaların şekil almasında temel bir rol oynamaktadır. Belediyeler, ilgili merkezi idare kurumlarıyla yakın koordinasyon ve işbirliği içerisinde, yerel düzeyde ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyonlarına yardımcı olmakta baş aktörlerdir. Gidecekleri belediyelere ülkesine geri gönderilen kişilerin varmalarının ardında, belediye kurumları sağlık, eğitim, istihdam, sosyal bakım ve barınma temel alanları dahil, onların sürdürülebilir yeniden entegrasyonlarını temin etmek zorundadır.

Belediye yönetimi

Görev

Belediye bakanı (ve belediye başkan yardımcısı), belediye yönetimi ile onun idaresini yürütür ile belediyenin finansal idaresini yönetir. Kendisi, topluluk haklarının teşvik edilmesi ve muhafaza edilmesi, kamu hizmetlerine tüm toplulukların eşit erişimi ve toplulukların korunması, geri dönüşü ve yeniden entegrasyonu uğraşında bulunan devlet strateji ve eylem planları dahil olmak üzere, geri dönüş ve yeniden entegrasyona dair şartların oluşturulması alanlarında mevzuat ve politikaların uygulanmasından sorumludur.

Sorumluluklar

Mevcut politika uygulamalarının gözetilmesi, denetlenmesi ve koordinasyonu: Belediye başkanı, YYİB ile koordinasyon içerisinde, belediye düzeyinde Gözden Geçirilmiş Strateji ile Eylem Planının uygulanmasına dair genel sorumluluğu taşımaktadır. Kendisi, merkezi düzey kurumları ile topluluklardan sorumlu belediye başkan yardımcısı (atanmış olduğu yerlerde), belediye müdürlükleri, topluluklardan sorumlu belediye meclis başkan vekili (tayin edildiği yerlerde), topluluklar komisyonu ve belediye topluluklar ve geri dönüş dairesi dahil olarak, ilgili belediye kurumları ve daireleri arasında tam bir koordinasyon ve işbirliğini temin etmekle sorumludur. Belediye müdürlükleri ve ilgili belediye organlarıyla

yakın işbirliği içerisinde, topluluklar ve geri dönüş dairesi dahil olmak üzere, belediye başkanı topluluklar hakları ve geri dönüş ile yeniden entegrasyon alanlarındaki politika, proje ve faaliyetlerin verimli bir şekilde uygulanmalarını temin etmek için yıllık bütçeyi önerir. Belediye başkanı, Gözden Geçirilmiş Strateji uygulanmasını denetlemek ve periyodik olarak elde edilen gelişmeler hakkında merkez idareye rapor sunmakla yükümlüdür.

İletişim bilgileri

Belediye iletişim bilgilerine dair Ek'e bakınız.

Topluluklar Komisyonu dahil olmak üzere, Belediye Meclisi

Görev

Belediye meclisi, belediyenin en yüksek temsil organıdır. Belediye tüzüğü, çalışma yönetmeliği, belediye yönetmelikleri ve belediyenin verimli bir şekilde çalışmaları için gerekli olan diğer düzenlemeler dahil belgeler kabul eder ile belediye bütçe ve yatırım planlarını onaylar. Belediye meclisi, belediye meclis üyeleri ile topluluk temsilcilerinden oluşan topluluklar komisyonunu kurması gerekmektedir. Belediyede yaşayan herhangi bir topluluk, komisyonda en az bir üyeye temsil edilmek zorundadır. Topluluklar komisyonu, belediye kurumlarının yasal çerçeveye uyumunu gözden geçirmek ile topluluk hak ve çıkarlarına tamamiyle riayet edildiği ve muhafaza edildiğini temin etmek amacıyla tüm belediye politikaları, uygulamaları ve faaliyetlerini gözden geçirmekle sorumludur. Belediye meclisine, topluluk ihtiyaçları ile ilgili hükümlerin uygulandıklarını temin etmek için uygun gördüğü önlemleri önerir.

Sorumluluklar

Belediye politikalarının, uygulamalarının ve faaliyetlerinin gözden geçirilmesi ve bütçe onaylanması: Belediye meclisi ile onun daimi komisyonları, belediye kurumlarının yasal çerçeveye uyumlarını gözden geçirmekle ve belediye içerisinde yaşayan tüm sakinlerin temel haklarının yerine getirildiklerini temin etmeye yönelik belediye politika, uygulama ve faaliyetlerini gözden geçirmekle sorumludur. Bu, stratejik planlama belgeleri dahil olmak üzere, belediye tüm politika, mali ve finansal evraklarının gözden geçirilmesini ile belediyenin verimli çalışmasını temin etmek için bütçe ve yatırım planlarını onaylamalarını kapsamaktadır.

İletişim bilgileri

Belediye iletişim bilgilerine dair Ek'e bakınız.

Belediye Topluluklar ve Geri Dönüş Dairesi

Görev

Belediye topluluklar ve geri dönüş dairesinin özel görevi, topluluk haklarının muhafaza edilmesini düzene koymak, toplulukların kamu hizmetlerine eşit erişimini temin etmek ile mültecilerini, yerinden edilmiş kişilerin ve ülkesine geri gönderilmiş kişilerin sürdürülebilir geri dönüş ve yeniden entegrasyonlarına yardım etmektir. Çoğunlukta olmayan topluluklar ile geri dönenlerin durumlarını denetler ve onların ihtiyaç ile sıkıntılarını ilgili belediye organlarına rapor eder.

Sorumluluklar

Koordinasyon: Belediye topluluklar ve geri dönüş dairesi, ülkesine geri gönderilen kişilerin geri dönüşleri ve yeniden entegrasyonları alanlarında belediye kurumları be merkezi idareyle faaliyetleri koordine etmekle sorumludur. Ülkesine geri gönderilen kişilerin geri dönüşleri ardından makul bir biçimde yardım edildiklerini temin etmek için, topluluklardan sorumlu belediye başkan yardımcısı, belediye müdürlükleri, topluluklardan sorumlu belediye meclis başkan vekili ile topluluklar komisyonuyla yakın işbirliği içerisinde olmak zorundadır. Aynı zamanda, ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyonuna dair mevcut politikalar çerçevesinde, Başbakanlık Dairesi ve sorumlu bakanlıklar dahil, ilgili merkezi düzey kurumlarıyla faaliyetleri koordine etmekle sorumludur.

Bilgi ve tanıtım: Belediye topluluklar ve geri dönüş dairesi, büyük çoğunluğuyla belediye düzeyinde ülkesine getri gönderilen kişiler için ilk irtibat makamını temsil etmekte. Geri dönenlere hakları ve mevcut destekler hakkına bilgi temin etmekle sorumludur ve aynı zamanda da belediye idaresi bünyesindeki diğer yetkili dairelere ülkesine geri gönderilen kişiler ihtiyaçlarını rapor eder. Buna ek olarak, belediye topluluklar ve geri dönüş dairesi, temel kişisel bilgiler ve ülkesine geri gönderilen kişilerin özel ihtiyaçları dahil olmak üzere, ülkesine geri gönderilen kişiler veritabanını muhafaza eder. Bununla ilgili olarak, ihtiyaçlarını uygun bir şekilde ortaya koyabilmek amacıyla ülkesine geri gönderilen kişilerin gelişlerinden önce bilgilerin alındığını temin etmek için, daire YYİB ile yakın koordinasyonda bulunmak zorundadır.

Geri dönüş ve yeniden entegrasyon alanlarındaki politikaların, faaliyetlerin ve programların tespiti, teşviki, uygulanması ve denetlenmesi: Belediye topluluklar ve geri dönüş daire görev ve sorumlulukları, geri dönen kişilerin ihtiyaçlarını değerlendirmeyi, topluluk hakları ile ilgili tanıtıcı ziyaretler

ve bilgilendirici faaliyetler düzenlemeyi, kamu hizmetlerine erişime yardımcı olmayı ile belediyeye geri dönen ya da geri gönderilen kişi hak ve çıkarlarının korunmasına ilişkin projeleri ve faaliyetleri geliştirmeyi, uygulamayı ve denetlemeyi kapsamaktadır.

İletişim bilgileri

Belediye iletişim bilgilerine dair Ek'e bakınız.

Belediye sivil kayıt merkezi ve belediye sivil statü dairesi

Görev

Sivil kayıt, sağlık bakım, istihdam, eğitim, sosyal yardımlaşma, emeklilik, mülkiyet ve oy verme gibi olan sivil, siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel haklara erişim için bir ön-şartı oluşturmaktadır. Belediye düzeyinde, belediye sivil kayıt merkezleri ile belediye sivil statü daireleri, İB ile yakın işbirliği içerisinde sivil kayıt politikalarının ve usullerinin uygulanması ile sivil evrakların verilmesinden sorumludur. İB, YYİB ile yakın işbirliği içerisinde, kişisel evraklarına erişebilmeleri için ülkesine geri gönderilen kişilere yardım etmeleri için yerel kurumlara talimatlarda bulunmak zorundadır.

Sorumluluklar

Sivil kayıt ve kimlik ve seyahat belgelerinin verilmesi: Belediye sivil kayıt merkezleri, İB ile koordinasyon içerisinde ülkesine geri gönderilen kişilerin kaydedilmesi ve kimlik belgeleri ve seyahat belgelerinin verilmesinden sorumludur. Onlar, sivil kayıt önemi hakkında ülkesine geri gönderilen kişilerin bilgilerini artırmak ve onlara kamu hizmetlerine erişimleri teşvik etmek amacıyla sivil evraklar için kayıt yaptırabilecekleri ve başvurabilecekleri yer ve usuller hakkında bilgi temin etmek zorundadır.

Sivil statü evraklarının verilmesi: Belediye sivil statü daireleri, ülkesine geri gönderilen kişilerin sivil statülerinin kaydedilmesi ile doğum belgesi, evlilik belgesi, hayatta olma belgesi, medeni hal belgesi ve ölüm belgesi dahil, sivil statü belgelerine erişimlerine yardımcı olmakla sorumludur. Bu belgeler, diğer belediye hizmetlerine erişim için bir ön şartı oluşturmaktadır. Daire, ülkesine geri gönderilen kişilerin usul ve mekanlar hakkında uygun bir şekilde bilgilendirildiklerini temin etmek zorundadır. Geç kayıt durumlarında ya da ülkesine geri gönderilen kişilerin gerekli evraklara sahip olmaması halinde, onların başvuruları ile ilgili kararı bir temyiz kurulu (her belediyede kurulması gereken) vermek zorundadır. Kurul kararına itiraz edilmesi halinde, vaka İB bünyesindeki sivil kayıt ajansı içerisinde olan sivil kayıt ve sivil statü departmanı tarafından yeniden değerlendirilmeye tabi tutulur.

İletişim bilgileri

Belediye iletişim bilgilerine dair Ek'e bakınız.

Belediye Müdürlükleri

Görev

Belediyeler, ilgili belediye müdürlükleri aracılığıyla, sağlık, eğitim, istihdam, sosyal yardımlaşma ve barınma gibi temel alanlarda ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyona yardımcı olmak için somut tedbirlerin uygulanmasından sorumludur. Belediye idaresi bünyesinde, müdürlükler ülkesine geri gönderilen kişilerin yeniden entegrasyonlarıyla ilgili politikaların, faaliyetlerin ve programların uygulanmasını temin etmek ve sürdürülebilir geri dönüş ve yeniden entegrasyona dair şartların oluşturulması için, belediye topluluklar ve geri dönüş dairesi dahil ilgili belediye organlarıyla işbirliğinde bulunma yükümlülüğüne sahiptir.

Sorumluluklar

Sağlık bakım hizmetler erişimine yardımcı olmak: **Belediye sağlık müdürlüğü**, belediye düzeyinde acil ve temel sağlık hizmetleri üzerinde çalışmalarını sürdürür. Ülkesine geri gönderilen kişinin özel sağlık ihtiyacı olan bir kişi olarak tespit edilmesi halinde, bu kişiye gerekli sağlık muamelesini temin edebilmek için, SB ile işbirliği içerisinde kişinin gideceği belediye tarafından özel düzenlemeler yapılmak zorundadır. Yeniden entegrasyon süresi ülkesine geri gönderilen kişiler sağlık kurumlarına kayıt yaptırılmak ve ilgili sağlık uygulamalarına dahil edilmek zorundadır. Buna ek olarak, onların tam entegrasyonuna kadar ve onların gelir düzeylerine bağlı olarak, ülkesine geri gönderilen kişiler ücretsiz sağlık hizmetleri almak zorundadır. Belediye sağlık müdürlüğü, ülkesine geri gönderilen kişileri belediyede mevcut olan temel kamu sağlık hizmetleri hakkında, kamu bilgilendirme kampanyaları ve sağlık kurumları aracılığıyla bilgilendirmek zorundadır.

Eğitim erişimine yardımcı olmak: **Belediye eğitim müdürlüğü**, ülkesine geri gönderilen çocukların kamusal okulöncesi, ilk ve orta öğretime yeniden entegrasyonlarına yardımcı olmak zorundadır. Politika ve planlar kabul etmek ile okul müdürleriyle işbirliği içerisinde, dış ülkelerde doğan ya da büyüyen ülkesine geri gönderilmiş çocuklar için özel programlar dahil etmek zorundadır. Bu, çocukların kayıtlı oldukları ya da okul yakınlarında çocukların bir araya gelebileceği merkezlerde anadili kurslarının düzenlenmesini ile onların yeniden entegrasyonlarına destek olmak için ek dersler ya da ders dışı faaliyetler düzenlemeyi kapsar. Belediyeler buna ek olarak, özel ihtiyaç sahibi çocuklar için okul imkanları temin etmek zorundadır. Belediye müdürlükleri, eğitim kurumlarına kayıtlarını kolaylaştırmak amacıyla kırsal alanlarda ya da çoğunlukta olmayan toplulukların yaşamakta olduğu yerlerde tanıtıcı faaliyetler düzenlemek aracılığıyla dahil, ülkesine geri gönderilmiş

çocukların eğitim imkanları, mevcut hizmetler, ilgili yasal hükümler ve yetkili kurumlar hakkında bilgi sahibi olduklarını temin etmek zorundadır.

İstihdam ve sosyal yardıma erişimi kolaylaştırmak: Her belediye, ilgili müdürlükleri aracılığıyla, ÇSYB tarafından belirlenen standartlarda kendi bölgesi içerisinde istihdama erişimi ve sosyal hizmetlerin temin edilmesini kolaylaştırmakla sorumludur. **Bölgesel istihdam merkezleri, belediye iş bulma daireleri ve mesleki eğitim merkezleri** aracılığıyla, belediyeler ÇSYB ile işbirliği içerisinde, ülkesine geri gönderilen kişiler için istihdam olanaklarını düzenlemek amacıyla, ülkesine geri gönderilen kişilerin istihdam hizmetlerine, mesleki eğitimlere, programlara ve özel devlet programlarına/projelerine erişimleri bulunduğunu temin etmek zorundadır. Sosyal işler merkezleri, belediye düzeyinde sosyal yardım düzenlemesini yönetir ve sosyal yardım ihtiyacı olabilecek ya da bunun için ehil olabilecek ülkesine geri gönderilen aileleri tespit eder. İlâveten, onlar ülkesine geri gönderilen kişilere mevcut olan diğer sosyal yardımlaşma programları hakkında önerilerde bulunur. Sorumlu görevliler, mevcut sosyal düzenlemeler ile onlardan faydalanma biçimleri hakkında ülkesine geri gönderilen kişileri düzenli olarak bilgilendirmek zorundadır.

Barınma erişimine yardımcı olmak: Belediyeler, ilgili merkezi idari kurumlarıyla yakın işbirliği içerisinde, barınma programları ve kira uygulamaları geliştirmek ve uygulamak aracılığıyla, ihtiyaç sahibi olan ülkesine geri gönderilen kişiler dahil, zor durumdaki aileler için konaklama/barınma sağlamakla sorumludur. Zor durumdaki ailelere yapılan yardımlar, belediye mülkiyetindeki binalarda kira uygulamaları ve kira ödenekleri, özel konaklama yerlerinde barınma primleri ve belediye, merkezi idare ya da bağışçılar tarafından finanse edilen özel barınma programları çerçevesindeki evlerin inşaatını dahil edebilir. Belediye, ilgili merkezi kurumlarla (İB, ÇAPB, ÇSYB dahil) yakın işbirliği içerisinde, Kosova'ya gelmelerinden önce ülkesine geri gönderilen kişilerin mülklerini tespit etmek ve yapılacak barınma ihtiyaçları değerlendirmesi ardından, inşaat için belediye arazi tahsisi dahil olmak üzeri zor durumdaki aileler ihtiyaçlarını ortaya koyacak barınma çözümleri üretmek zorundadır. Buna ek olarak, belediyeler, geçmişte mülk iadesi taleplerini yapmış olan ülkesine geri gönderilen kişileri tespit etmek için KMA'na destek olmak zorundadır. Bu durum, KMA'nın süreci hızlandırmasına yardımcı olacak ve hak talebin geçerli olması durumunda da, ülkesine geri gönderilen kişinin gelişi ardından mülkün mevcut olmasına imkan yaratacaktır.

İletişim bilgileri

Belediye iletişim bilgilerine dair Ek'e bakınız.

Ek I – Belediyeler iletişim bilgileri

	Belediye	Adres	Telefon numarası
1.	Deçan	Mentor Tolaj Meydanı	+381 (0) 390 361 100
2.	Dragaş	Sheshi i Dëshmorëve Sk.	+381 (0) 29 281 005
3.	Ferzovik	Dëshmorët e Kombit Sk.	+381 (0) 290 320 150
4.	Kosova Ovası	Nëna Terezë Sk.	+381 (0) 38 536 006
5.	Yakova	Nëna Terezë Sk., No. 469	+381 (0) 390 321 100
6.	Gilan	Belediye başkanı binası, Adem Jashari Sk., belediye idare binası, Rexhep Mala ve Nuhi Berisha Meydanı	+381 (0) 280 323 311 +381 (0) 280 226 428 idari bina no: +381 (0) 280 320 490
7.	Glogovça	Fehmi ve Xhevë Lladrovci Sk.	+381 (0) 38 584 074
8.	Graçanitsa	Dukat Ote	Telefon no mevcut değil
9.	Elez Han	Nuri Bushi Sk	+381 (0) 290 385 112 +377 (0) 44 381 314
10.	İstog	2 Temmuz Sk.	+381 (0) 39 451 202
11.	Yunik	Kent merkezi	+381 (0) 390 370 114
12.	Kaçanik	Emin Durak Sk.	+381 (0) 290 380 005 +381 (0) 290 380 047 +377 (0) 44 225 315
13.	Kamenica	Eğri Dere Binası, İskender Bey Sk., Belediye geri dönüş görevlisi: İsa Kastrati kültür merkezi binası, İskender Bey Sk.	Belediye başkan dairesi: +381 (0) 280 371 969
14.	Klina	Abedin Rexha Sk.	+381 (0) 39 471 306
15.	Klokot	Vrbovça, Klokot	Belediye başkan dairesi: +381 (0) 280 385 470
16.	Leposaviç	YHO Sk., Belediye Topluluklar Dairesi: Haki Imeri, Şef, Bistriça köyü	+381 (0) 28 83 860
17.	Lipyan	Shqipëria Sk.	+381 (0) 38 581 255 +381 (0) 581 258 +381 (0) 581 505
18.	Malişeva	Gjerg Kastrioti Skenderbeu Sk.	+381 (0) 29 269 043
19.	Mamuşa	Ana meydandaki belediye binası	+381 (0) 29 273 260
20.	Mitroviça	Kraliçe Teuta Sk., Belediye geri dönüş görevlisi Kraliçe Teuta Sk.	+381 (0) 28 532 104
21.	Novo Brdo	Bostan köyü	+381 (0) 38 576 012 Belediye başkan dairesi: +381 (0) 38 576 009

22.	Obiliç	Hasan Priştina Sk., Obiliç	+381 (0) 38 561 536
23.	Parteş	Belediye halen çalışır vaziyette değil	MPT iletişim +377 (0) 45 386 489
24.	İpek	Kraliçe Teuta Sk., No. 59	+381 (0) 39 432 875 +381 (0) 39 434 875
25.	Poduyeva	Zahir Pajaziti Sk.	Telefon no mevcut değil
26.	Priştine	UCK Sk., No. 2, 10000	Telefon no mevcut değil
27.	Prizren	Belediye ana binası (MRO/MCO dairesi), Remzi Ademi Sk., Belediye Beyaz Ev binası- (Topluluklardan Sorumlu Belediye Başkan Yardımcısı, Topluluklardan Sorumlu Belediye Meclis Başkan Vekili), Adem Jashari Sk.	+381 (0) 29 241 925 Belediye Başkan dairesi: +381 (0) 29 242 406
28.	Ranilug	Veliko Ropotovo köyü (sokak ve numara mevcut değil)	+381 (0) 280 76 010 Belediye Başkan dairesi: +381 (0) 280 375 422
29.	Rahovça	Yeni belediye binası (Topluluklardan Sorumlu Belediye Başkan Yardımcısı MCO Şefi) Xhelal Hajda – Toni Sk.	+381 (0) 29 276 037 +381 (0) 29 276 737 +381 (0) 29 276 039
30.	Ştirtse	Ştirtse kasabası (sokak ya da numara mevcut değil)	Belediye Başkan sekreteri: +381 (0) 290 370 005
31.	Ştimye	Tirana Sk.	Telefon mevcut değil
32.	Skenderay	18 Haziran Sk. MCO Banya köyü	+381 (0) 28 582 124
33.	Suhareka	Ana bina (MWGR, CC) Priştine- Prizren anayolu Nehre yakın eski belediye binası (MRO dairesi)	Telefon mevcut değil
34.	Viti	28 Kasım Sk.	Belediye Başkan dairesi: +381 (0) 280 381 626
35.	Vuçitirn	Adem Jashari Sk, Prilujede köyündeki MCO	+381 (0) 28 571 408; +381 (0) 28 571 524
36.	Zubin Potok	Kolasinski Knezevi Sk, No. 27 Çaber köyündeki MCO	+381 (0) 28 460 048
37.	Zveçan	Kral Milutin Sk. 5 Lipa köyündeki MCO	+381 (0) 28 664 728

